

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	11
1. WSTĘP	17
1.1. Krótka historia biotechnologii	17
1.2. Definicja biotechnologii i inżynierii biochemicalnej	22
1.3. Makro- i mikroanaliza bioprocessu	23
1.4. Wielostopniowa struktura bioprocessu	27
 CZĘŚĆ I. POZIOM MOLEKULARNY	
2. BIOLOGIA KOMÓRKI	35
2.1. Klasyfikacja świata ożywionego	35
2.2. Komórka podstawową jednostką wszystkich organizmów	37
2.3. Komórka jako fabryka chemiczna.....	41
2.4. Hierarchiczna budowa komórki	43
3. PODSTAWY BIOCHEMII	47
3.1. Wiązania chemiczne.....	47
3.2. Węglowodany.....	49
3.3. Lipidy.....	55
3.4. Aminokwasy	61
3.5. Białka.....	66

3.6.	Nukleotydy	73
3.7.	Kwasy nukleinowe.....	78
3.8.	Podstawowy paradygmat biochemii	81
3.9.	Struktura genu i jego ekspresja.....	83
4.	ENZYMY	91
4.1.	Rola enzymów i ich oznaczanie.....	91
4.2.	Struktura enzymów	93
4.3.	Kinetyka reakcji enzymatycznych	96
4.4.	Inhibicja reakcji enzymatycznych	107
4.5.	Wpływ warunków środowiskowych na kinetykę reakcji enzymatycznych	114
5.	METABOLIZM	120
5.1.	Wprowadzenie	120
5.2.	Transport przez membrany komórkowe.....	120
5.3.	Katabolizm.....	126
5.4.	Metabolizm procesów anaerobowych.....	134
5.5.	Anabolizm	136
5.6.	Metabolizm organizmów autotroficznych – fotosynteza.....	139
5.7.	Regulacja przemian metabolicznych.....	141
5.8.	Przepływ informacji – przekazywanie sygnałów	145
5.9.	Cykl komórkowy.....	150
6.	INŻYNIERIA GENETYCZNA I ELEMENTY GENOMIKI.....	155
<i>doc. dr inż. Jacek Polak</i>		
6.1.	Rys historyczny rozwoju genetyki i biologii molekularnej	155
6.2.	Naturalny transfer genów u bakterii	160
6.3.	Plazmidy	163
6.4.	Enzymy jako podstawowe narzędzia inżynierii genetycznej	163
6.5.	Systemy wektorowe do klonowania	171

6.6.	Metody wprowadzania rekombinowanych cząsteczek DNA do organizmów i niestabilność rekombinantów	183
6.7.	Biblioteki genów	185
6.8.	Reakcja łańcuchowa polimerazy (PCR)	189
6.9.	Metody sekwencjonowania DNA	194
7.	PROTEOMIKA	198
	<i>doc. dr inż. Jacek Polak</i>	
7.1.	Wprowadzenie	198
7.2.	Analiza proteomu	199
7.3.	Elektroforeza dwuwymiarowa	201
7.4.	Identyfikacja białek	204
7.5.	Bazy danych struktur białkowych	206
8.	INŻYNIERIA METABOLICZNA	208
8.1.	Wprowadzenie	208
8.2.	Analiza strumieni metabolitów	210
8.3.	Analiza fluksu metodą izotopomeryczną	215
8.4.	Regulacja i kontrola strumieni metabolitów	218
8.5.	Dotychczasowe i perspektywiczne zastosowania inżynierii metabolicznej	221
CZĘŚĆ II. POZIOM MIKROSKOPOWY		
9.	ELEMENTY MIKROBIOLOGII	225
9.1.	Drzewo filogenetyczne i podział drobnoustrojów	225
9.2.	Wirusy	231
9.3.	Bakterie	232
9.4.	Grzyby	239
9.5.	Pierwotniaki	244
9.6.	Glony	246
9.7.	Komórki zwierzęce	250
9.8.	Komórki roślinne	255

10. HODOWLA DROBNOUSTROJÓW 259

- 10.1. Niezbędne warunki wzrostu 259
- 10.2. Stechiometria metabolizmu (wzrostu) 263
- 10.3. Fizjologia i dynamika wzrostu drobnoustrojów 266
- 10.4. Kinetyka wzrostu biomasy 271
- 10.5. Rozszerzone modele niestrukturalne 277
- 10.6. Kinetyka biosyntezy produktów mikrobiologicznych 283
- 10.7. Kinetyka wzrostu organizmów eukariotycznych 285

11. MODELOWANIE BIOSYSTEMÓW 292

- 11.1. Modele strukturalne 292
- 11.2. Modele genetycznie strukturalne 296
- 11.3. Symulacje komputerowe funkcjonowania komórki 302
- 11.4. Modele morfologiczno-strukturalne 304
- 11.5. Wprowadzenie do biologii systemów 312

CZĘŚĆ III. POZIOM MAKROSKOPOWY**12. BIOREAKTORY 323**

- 12.1. Idealne reaktory biochemicalne i ich klasyfikacja 323
- 12.2. Rodzaje pracy bioreaktorów 327
- 12.3. Bioreaktor okresowy 329
- 12.4. Chemostat 333
- 12.5. Bioreaktor o działaniu półciągłym 339
- 12.6. Porównanie bioreaktorów 343
- 12.7. Stan nieustalony pracy bioreaktorów 345

**13. PROCESY TRANSPORTOWE
W BIOREAKTORACH 352**

- 13.1. Reologja zawiesin biologicznych i mieszanie w bioreaktorach 352
- 13.2. Międzyfazowy transport masy w bioreaktorach 357
- 13.3. Transport ciepła w bioreaktorach 365
- 13.4. Sterylizacja termiczna 368

14. BIOREAKTORY Z UNIERUCHOMIONĄ BIOMASĄ LUB ENZYMAMI	373
14.1. Wprowadzenie	373
14.2. Metody unieruchamiania enzymów	374
14.3. Szybkość dyfuzyjnego ruchu masy z jednoczesną reakcją chemiczną	376
14.4. Wpływ dyfuzji zewnętrznej	379
14.5. Wpływ dyfuzji wewnętrznej	381
14.6. Uogólniony czynnik efektywności biokatalizatora	386
14.7. Transport substratu do wnętrza aglomeratu komórek z jednoczesną reakcją biochemicalną	388
14.8. Bioreaktory enzymatyczne i z unieruchomioną biomasa	392
14.9. Bioreaktory do fermentacji w fazie stałej	395
14.10. Bioreaktory membranowe	399
15. MODELOWANIE POPULACJI MIESZANYCH.....	413
15.1. Wprowadzenie	413
15.2. Klasyfikacja oddziaływań	414
15.3. Analiza matematyczna współzawodnictwa	416
15.4. Analiza matematyczna drapieżnictwa	420
16. FOTOBIOREAKTORY	424
17. BIOREAKTORY DO HODOWLI KOMÓREK ROŚLINNYCH	434
17.1. Bioreaktory zawiesinowe	434
17.2. Bioreaktory do korzeni transformowanych	436
18. BIOREAKTORY DO HODOWLI KOMÓREK ZWIERZĘCYCH	442
18.1. Prowadzenie procesów hodowli komórek zwierzęcych w bioreaktorach	442

18.2. Modelowanie dynamiki zmian populacji komórek zwierzęcych	444
18.3. Zastosowanie bioreaktorów w inżynierii tkankowej	449
19. BIOPROCESY ZINTEGROWANE Z SEPARACJĄ PRODUKTÓW	453
20. ZAKOŃCZENIE – INŻYNIERIA BIOLOGICZNA	459
SKOROWIDZ	463